

ONZE ERE-VOORZITER
PLEIT ERVOOR DAT
OUDERS WEER MEER
VERTROUWEN
HEBBEN IN HUN EIGEN
INTUÏTIE. ZE DIENEN
WEL OPEN TE STAAN
VOOR NIEUWE
KENNIS, NIEUWE
INZICHTEN... MAAR
BLIJVEN TEGELIJK BEST
ZICHZELF.

KEN JEZELF, WEES JEZELF, BLIJF JEZELF

Carl D'hondt

Wie tegenover zichzelf en anderen waar is en blijft, bezit de mooiste eigenschap der mooiste talenten.

Goethe

Kinderen zien opgroeien, hun vreugden, hun initiatieven, hun verdriet te mogen delen... het is voor veel ouders een bron van geluk en levensenergie. Kinderen zijn vaak een geschenk uit de hemel, maar niet altijd. Zij kunnen ouders onzeker maken of triestig. Iedere ouder wordt wel eens gekweld door schuld- of schaamtegevoelens, gevoelens van machteloosheid (waaraan zijn we begonnen?), gevoelens van insufficiëntie (doe ik het wel goed genoeg als ouder?), gezwollen gevoelens (onrealistische verwachtingen over de toekomst van het kind), gevoelens van jaloezie (t.o.v. andere ouders of hun kinderen) enz.

Als zulke gevoelens lange tijd blijven knagen dan is men wel eens geneigd om experts in te schakelen.

Vooraf bij uitzonderlijke kinderen, zoals kinderen met een beperking of handicap, kinderen met een specifieke leerstoornis, bij hoogbegaafde kinderen enz. bestaat de nood aan individueel advies.

ZELFHULPGROEPEN

Vanaf de jaren 1970 ontstonden overal "zelfhulpgroepen" om deze individuele noden te ondervangen en als centra voor solidariteit onder soortgenoten. Deze zelfhulpgroepen hebben bijzonder nuttig

werk verricht met betrekking tot de maatschappelijke tolerantie tegenover al deze deelproblematieken. Zelfhulpgroepen hebben hun rol als maatschappelijke sensibilisatie-motor meer dan behoorlijk vervuld.

Ouders vonden en vinden in deze groepen onderlinge steun en begrip. Het delen van vreugde en leed onder lotgenoten was en is voor veel mensen een bevrijdende ervaring. De vele getuigenissen van andere ouders en professionelen leiden vaak tot nuttige adviezen en tips om beter te kunnen omgaan met deze uitzonderlijke situatie.

ADVIESBUREAUS

Maar sinds 2000 ongeveer is er een nieuw fenomeen opgetreden. Professionelen hebben zich sindsdien massaal gestort op deze nieuwe markt. Opvoedkundige adviesbureaus schoten overal als paddestoelen uit de grond, eerst in Nederland en nadien in Vlaanderen.

Naast deze privé - initiatieven heeft ook de overheid niet stil gezeten. Ondanks een breed netwerk van CLB's, Centra voor Geestelijke Gezondheid (CGG), revalidatiecentra en zelfs een Vlaams Centrum voor Opvoedingsondersteuning, heeft haast iedere stad z'n eigen Opvoedingswinkel. Opvoeding is een hot item geworden en wordt blijkbaar sterk 'geproblematiseerd' op onze dagen.

Maar nu terug naar de privé - initiatieven. Alleen al op vlak van hoogbegaafdheid verdubbelt het aantal adviesbureaus in Vlaanderen haast jaarlijks. Voor deze adviesbureaus bestaan geen wettelijke bepalingen. In principe kan iedereen een bord aan zijn gevel hangen met de vermelding: behandeling van leerstoornissen, begeleiding van hoogbegaafdheid enz. Vraag en aanbod staan volledig vrij. Het doorsneetarief dat wordt aangerekend ligt tussen de €30 en €40 per uur. Dit bedrag dient integraal door de hulpvrager te worden betaald, zonder tussenkomst van welke instantie dan ook..

Wij spreken ons hier niet uit over de kwaliteit van deze adviesbureaus. Wat ons verwondert is het gemak en de evidentie waarmee ouders naar deze bureaus stappen.

OPVOEDINGSADVIEZEN

Binnen Bekina hebben wij steeds als stelling verdedigd dat de vereniging de problemen van de ouders NIET rechtstreeks kan oplossen. Bekina is geen therapeutische groep, Bekina stapt niet naar scholen met concrete suggesties voor individuele kinderen enz.

De ouders kunnen zich binnen de vereniging sterken, kunnen een beter inzicht verwerven in wat zo allemaal komt kijken rond hoogbegaafdheid, zodat zij later beter in staat zijn om ZELF het probleem aan te pakken.

Ouders dienen opvoedingsadviezen niet klakkeloos op te volgen. Het is belangrijk dat zij deze adviezen kunnen verwerken tot persoonlijke inzichten. Ieder gezin heeft z'n eigen cultuur, z'n eigen historiek, z'n eigen evenwichten tussen de gezinsleden enz. Ieder advies dient fijn afgesteld te worden op de eigenheid van het gezin en het kind. Ouders die hun kinderen goed kennen, kunnen precies voorspellen welke maatregel bij welk kind het meeste effect zal sorteren. Bij hoogbegaafde

kinderen is deze fijne afstelling nog veel delicates. Veel maatregelen die perfect werken bij andere kinderen, hebben geen effect of zelfs een tegenovergesteld effect bij hoogbegaafde kinderen. Bovendien vormen hoogbegaafde kinderen een heel heterogene groep. Eenzelfde maatregel die perfect werkt bij het ene hoogbegaafde kind kan volledig negatief uitdraaien bij een ander hoogbegaafd kind.

EIGEN HART VOLGEN

Het resultaat van ieder begeleidingsgesprek met ouders van hoogbegaafde kinderen zou moeten zijn dat deze ouders weer meer vertrouwen hebben in de eigen basisintuïties. In opvoedingskwesties is het altijd best het eigen hart te volgen en zich niet te laten overdonderen door adviezen van experts.

Het eigen hart volgen betekent niet dat men zich afsluit voor nieuwe inzichten of voor verfijning van de eigen basisintuïties. Opvoeding is een permanent gebeuren waarbij telkens nieuwe inzichten, ervaringen, observaties richting geven aan het handelen.

Ouders moeten weer meer vertrouwen hebben in de eigen basisintuïties.

Maar open staan voor nieuwe ervaringen, inzichten enz. betekent niet dat men deze nieuwe elementen klakkeloos gaat toepassen. Nee, eerst moet de "betekenis" van deze nieuwe gegevens worden uitgeklaard en daarna ingepast in jouw opvoedkundig totaalbeeld. Pas dan kan je opvoeden vanuit je hart. Een gepaste harmonie tussen gevoelens en verstand is dus aangewezen.

PASKLARE ANTWOORDEN

Bovenstaande bedenkingen staan in schril contrast met de normale gang van zaken in adviesbureaus. Veelal verwachten de hulpvragers een pasklaar antwoord... en veel hulpverleners trappen dan ook blind in deze val. Tijdens onze voordrachten over hoogbegaafdheid ervaren wij diezelfde trend, vooral dan de laatste jaren. De mensen vragen geen achtergrond meer, maar pasklare antwoorden en concrete tips. Men gaat ervan uit dat het "probleem" in enkele weken definitief opgelost zal zijn.

Was het maar zo eenvoudig !!

Opvoeding laat zich niet inpassen in een mechanistisch schema. In zo'n benadering lokt een bepaalde prikkel steeds eenzelfde reactie uit. Het simpelste paradigma is de reflex. Als ik tokkel op de kniepees dan schiet het onderbeen omhoog. In technische termen spreekt men van een S – R schema (stimulus – reactie schema). Ook in opvoedingssituaties wordt vaak in diezelfde geest gedacht. Voorbeeld: als ik het kind een beloning voorhoud voor een bepaald gedrag (stimulus) dan volgt ook effectief het gewenste gedrag (reactie).

In deze opvatting wordt opvoeding herleid tot dressuur.

Wij vertrekken echter vanuit een humanistische visie op opvoeding.

Wil het opvoedkundig handelen effect bekomen dan zal de opvoeder in de eerste plaats aan zichzelf werken. Als opvoeding met het hart gebeurt dan is de "persoon" van de opvoeder van doorslaggevend belang.

De opvoeder dient open te staan voor nieuwe kennis, nieuwe inzichten... maar blijft tegelijk best zichzelf.

Zelfkennis en zelfaanvaarding zijn hierbij de sleutelbegrippen bij uitstek...

(zie verder: D'hondt, C. & Van Rossen, H., Hoogbegaafde kinderen opvoeden. Antwerpen / Apeldoorn, Garant, 2012, p. 84 - 86)

Carl D'hondt, orthopedagoog, is ere-voorzitter van BEKINA (Begaafde Kinderen en Adolescenten).

Kroniek Bekina - 13 juni 2014